

..... [p1]

[...]

[vlaamsch] v = [friesch] f.

Frankryk zeggen of schryven is voor ne Vlaming zyne eigen tale geweld aan doen om officieel (Hollandsch) te spreken of te schryven. Wy zeggen Vrankryk. 't Volk, dat van geen franken en weet noch en spreekt, spreekt, in zyne raadsels b.v., van Vranken (= Vrankenland) voor Vrankryk:

'n lange lange ranke,

van hier toët¹ an Vranke',

van hier toët an Veuren,

Je 'n zu't ni raan in geen 7 euren.

dat is ne wage'slag² eine wagenleise [*hoogduitsch*], a wheel-rut [*anglais*]

Ge meugt mi: "vri en Vrank" de waarheid zeggen, maar wie zouden zoo "stou(oë)t en zoo frank" zyn van in miin huus te kommen, zonder te bellen of te zeggen: Mag 'k wel?"

v - "vri en vrank" is vryheid, vrymoedigheid.

f - stout en frank is onbeschoefte botheid, ja nog meer, een

..... [p2]

vro'mensch zonder vroue'manieren zou allichte "hoe gi franke brokke", "gi frank stik" naar heuren kop krigen, de kleene kinders biechten "k he' frank gewèst" = alle kinderlyke (minuscule) boosheid byeen.

.....

- 1 Het teken staat tussen de "o" en de "e". Het boogje slaat op de twee tekens en betekent dat de "oe" kort moet uitgesproken worden. Het West-Vlaams kent een korte en een lange "oe".
- 2 Wagenslag: indrukkel, door wagenwielen in de weg gemaakt, wagenspoor. (WNT)

Ik bevele u myn schryven in Rond den Heerd 29 oct. 82³ Zou dat niet ievers al uwe kranten in overdruk aanveerd worden? Kan Gaillard ondersteund worden, zoo 't behoort hy zal verre gaan, en, een groot geluk, 't is een leek, hetgene hem (by ulieden en zegge ik niet) maar by velen toch, een voetje vooren geeft. Hy verlangt om u te zien. In zyn gezelschap en in dat van twee drie Professors⁴ van 't Koninklijk Atheneum aldaar, benevens Duclos en andere, (wat tale etc betreft) wel-gezinde priesters, en zal der u niets ontsnappen van 't gene Brugge geven kan. Formosis Bruga puellis⁵ ja, maar nog veel formosior Ipsa!⁶

Ik heb zoo vrank, (misschien wat frank) geweest uwen name boven een liedtje⁷ te zetten dat een *[vlaamsche]* speeldersgilde, de *[vlaamsche]* zonen te Kortryk, my gevraagd hadden. 1° wederigen name en wist ik niet en 2° Dat zal my gelegenheid geven van dikwyls te mogen antwoorden op de vrage: wie is dat. Kon Gailliard uit *[noord]* nederland myn artikel overgedrukt en onverwachts hem gezonden krygen, zyn herte zou boven zyn hoofd dansen van welgezindheid (= *[vlaamsch]* blydschap).⁸

.....

3 Rond den Heerd: 17 (29 October 1882) 49, p.385-387. Gezelle schreef hier vol lof over de *Glossaire Flamand* van Edward Gailliard.

4 Uit de correspondentie van Gailliard met Gezelle kunnen we afleiden dat het over Aloïs Nelis en Julius Sabbe gaat. Ze waren leraar aan het atheneum en zij zaten ook samen met Gailliard in de organisatie van het Letterkundig Congres in Brugge in 1884.

5 Deze uitspraak komt uit een oud Latijns vers dat in geleerde kringen indertijd vaak geciteerd werd, en waarin voor enkele Vlaamse steden de dingen benoemd werden waar ze bekend voor stonden. Voor Brugge was dit de schoonheid van de vrouwen:

“Nobilibus Bruxella viris, Antverpia nummis,
Gandavum laqueis, formosis Bruga puellis,
Lovanium doctis, gaudet Mechlinia stultis.”

Bron: F. Vermeulen, Veelzijdig gelaat: Hoe schrijvers Brugge hebben gezien. In: West-Vlaanderen: 1 (1952), p. 149.

Vertaling Paul Thoen (Latijn):

Brussel verheugt zich in zijn edellieden, Antwerpen in zijn geld(stukken),

Gent in zijn stroppen(dragers), Brugge in zijn mooie meisjes,

Leuven in zijn geleerden, Mechelen in zijn zotten

6 Vertaling Paul Thoen (Latijn): Brugge, beroemd om zijn mooie meisjes, ja, maar zelf *[ipsa]* nog veel mooier *[formosior]*.

7 Gezelle droeg het gedicht *De Vlaamsche Zonen* (21/10/1882) op "aan Joh. Winkler, den vrijen Fries". Aanleiding hiervoor is de [brief van Winkler van 20/10/1882](#), waarin hij zijn bezoek aan Vlaanderen meldt voor de volgende zomer.

8 Wegens plaatsgebrek maakte Gezelle zijn zin af in de linkermarge van de briefpagina.

Briefbeschrijving

Verzender	[Gezelle, Guido]
Ontvanger	[Winkler, Johan]
Verzendingsdatum	[29/10/1882 t.p.q. - 03/11/1882 t.a.q.]
Verzendingsplaats	Kortrijk (Kortrijk)
Annotatie	T.p.q. gereconstrueerd op basis van de briefinhoud: referentie naar artikel in Rond den Heerd van 29/101882; ta.q. gereconstrueerd op basis van het antwoord op deze brief van Winkler van [01-03]/11/1882 (nr.5289); plaats en adressaat gereconstrueerd op basis van contextuele gegevens ; adressant gereconstrueerd op basis van het handschrift.
Annotatie	T.p.q. gereconstrueerd op basis van de briefinhoud: referentie naar artikel in Rond den Heerd van 29/101882; ta.q. gereconstrueerd op basis van het antwoord op deze brief van Winkler van [01-03]/11/1882 (nr.5289); plaats en adressaat gereconstrueerd op basis van contextuele gegevens ; adressant gereconstrueerd op basis van het handschrift.
Gepubliceerd in	De briefwisseling tussen Guido Gezelle en Johan Winkler. Deel 1: Inleiding en brieven (1881-1883) / door Dries Gevaert. - Gent : onuitgegeven licentieverhandeling, (academiejaar 1983-1984), p.86-87

Documentbeschrijving

Fysieke bijzonderheden

Drager	enkel vel, 133x105 wit papiersoort: 2 zijden beschreven; zijde 2 horizontaal en verticaal beschreven, inkt
Staat	onvolledig [?]

Bewaargegevens

Land	België
------	--------

Plaats	Brugge
Bewaarplaats	Guido Gezellearchief
ID Gezellearchief	8839
Bibliotheekrecord	https://brugge.bibliotheek.be/detail/?itemid=library/v/obbrugge/gezelle17111

Inhoud

Incipit	vl. v = fri f.
Tekstsoort	brief
Talen	Nederlands

Gevolgde codeerpraktijk

De tekst werd diplomatisch getranscribeerd, en aangevuld met een editoriale laag.

De oorspronkelijke tekst werd ongewijzigd getranscribeerd; alleen typografische regeleindes en afbrekingstekens, en niet-betekenisvolle witruimte werden genormaliseerd.

Auteursingrepen in de tekst (toevoegingen, schrappingen), en latere redactie-ingrepen (schrappingen, toevoegingen, taalkundige notities) door de lezer werden overgenomen en expliciet gemarkeerd.

Voor een aantal tekstfenomenen werden naast de oorspronkelijke vorm ook editeursingrepen opgenomen in de transcriptie: oplossingen voor niet-gangbare afkortingen en correcties voor manifeste fouten. Daarnaast bevat de transcriptie editeursingrepen ter verbetering van de leesbaarheid (toevoegingen, reconstructies) of ter motivering van transcriptie-beslissingen (aanduiding van onzekere lezingen, weglating van onleesbare tekst). Alle editeursingrepen worden expliciet gemarkeerd.

Colofon

Titel	[29/10/1882 t.p.q. - 03/11/1882 t.a.q.], Kortrijk, [Guido Gezelle] aan [Johan Winkler]
Editeur	Sofie Meneve
Wetenschappelijke leiding	Els Depuydt
Partners	Openbare Bibliotheek Brugge (Guido Gezellearchief); Centrum voor Teksteditie en Bronnenstudie (Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal en Letteren); Instituut voor de Studie van de Letterkunde in de Lage Landen (ISLN) (Piet Couppenier, Universiteit Antwerpen); Guido Gezellegenootschap
Uitgever	Guido Gezellearchief, KANTL/CTB

Plaats van uitgave	Brugge, Gent
Publicatiedatum	2023
Beschikbaarheid	Teksten en afbeeldingen beschikbaar onder een Creative Commons Naamsvermelding - Niet Commercieel licentie.
Disclaimer	De editie van de Guido Gezellecorrespondentie is het resultaat van een samenwerkingsproject met vrijwilligers. De databank is in opbouw, aanvullingen en opmerkingen kunnen gemeld worden aan els.depuydt@brugge.be .
Citeren	Een brief kan worden geciteerd als: [Naam van editeur(s)], [brieffschrijver aan briefontvanger, plaats, datum]. In: GezelleBrOn, Wetenschappelijke editie van de correspondentie van Guido Gezelle. [publicatiedatum] Available from World Wide Web: [link]
